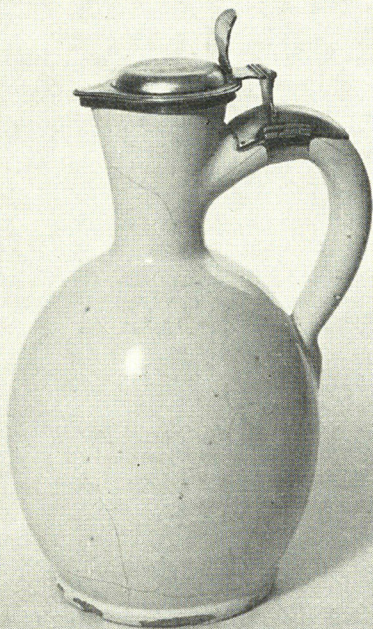

CENTRAAL
MUSEUM
UTRECHT

Agnietenstraat 1
Maliebaan 42

Februari 1964

HET
KUNSTWERK
VAN DE
MAAND

Het afgebeelde kunstwerk is gedurende
de maand februari geëxposeerd in de hal van het
Centraal Museum, Agnietenstraat 1.

(Buslijnen 8 en 11)

Het heeft lang geduurd voor het wit-Delfts naast het blauw en het bont zich een plaats als kunstvoorwerp verwierf. Vele grote verzamelaars van Delfts aardewerk uit de eerste helft van deze eeuw namen het wit-Delfts niet in hun verzameling op. Het werd beschouwd als niet-afgewerkt aardewerk, daar het niet beschilderd was. Uit oude inventarissen blijkt echter, dat het in de zeventiende eeuw behalve als gebruiksgoed ook reeds als pronkstuk voorkwam.

Dit laatste is zeer duidelijk het geval bij het hier afgebeelde wit-Delfts aardewerk kannetje, dat met zijn zilveren deksel wel een pronkstuk geweest moet zijn. Men zocht het bij deze kannetjes in de vorm, en zonder de imitatie-Chinese versieringen zijn zij, evenals de schalen en plooischotels, meer Nederlands in hun uitingsvorm dan het gekleurde aardewerk. Vaak werden de zilveren of tinnen deksels later aangebracht en soms ook werd er langs de voet een zilveren rand bevestigd om het beschadigen daarvan te voorkomen.

Op het kannetje, dat het Centraal Museum onlangs kon aankopen, is een zilveren deksel gemonteerd. Op het deksel staat behalve de Utrechtse keur de jaarletter V (die het jaar van vervaardiging, 1684, aangeeft). Het meesterteken, bestaande uit een distel of anjer, is niet terug te vinden op de merkenplaten van het goud- en zilversmedengilde, welke het museum bezit. Dit meesterteken komt echter ook voor op andere stukken Utrechts zilver.

Men heeft in Delft voortdurend gepoogd het Chinese porselein, dat men niet kon vervaardigen, omdat men de grondstoffen noch het procédé kende, na te bootsen in substantie en glans. Het bleef echter aardewerk, hoewel het juist door de warm-witte kleur zijn eigen charmes behield. In de negentiende eeuw werd dit Delfts aardewerk, zelfs als gebruiksgoed, verdrongen door het Engelse harde aardewerk, daar dit laatste minder bros was.

In de zaal met ceramiek exposeert het Centraal Museum nog enkele andere wit-Delftse voorwerpen, waaronder een tweede kannetje, eveneens met een zilveren deksel, voorzien van een Rotterdams keur en de jaarletter M (1674), een zoutvat en een ploischotel.